

Paul Davies AS
Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

seneddeconomy@senedd.cymru

25 Mai 2023

Annwyl Paul,

Rwy'n ysgrifennu'r llythyr hwn yn dilyn fy ymateb i Argymhellion 8, 9 a 10 o Adolygiad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig o Reoliadau Adnoddau Dŵr (Rheoli Llygredd Amaethyddol) (Cymru) 2021 ("y Rheoliadau"). Rwy'n dymuno rhoi diweddariad i'r Pwyllgor ynghylch cynigion ar gyfer mesurau amgen a wnaed mewn perthynas â Rheoliad 45.

Rwyf wedi ystyried pob cyflwyniad yn ofalus. Ar hyn o bryd, nid wyf yn gallu penderfynu gyda digon o sicrwydd a fyddai'r cynigion a gafwyd yn fwy effeithiol wrth gyflawni'r canlyniadau yn Rheoliad 44(1) o ran lleihau neu atal llygredd dŵr o ffynonellau amaethyddol, na'r mesurau sydd wedi'u cynnwys yn y Rheoliadau ar hyn o bryd. Fodd bynnag, mae llawer o'r cynigion yn dangos addewid ac yn adlewyrchu'r gwaith sylweddol sydd wedi ei wneud yn eu datblygu. Rwyf am archwilio'r cynigion hyn yn fanylach cyn gwneud penderfyniad terfynol.

O fewn y cyflwyniadau a gafwyd, mae cynigion y credaf y gallant fod â'r potensial i fod yn fwy effeithiol o ran lleihau neu atal llygredd dŵr o ffynonellau amaethyddol na'r mesurau presennol. Rwy'n bwriadu i'r cynigion hyn gael eu hasesu ymhellach ac i fod yn destun ymgynghoriad fel rhan o adolygiad 4 blynedd o'r Rheoliadau.

Trwy gynnwys y cynigion hyn yn yr adolygiad 4 blynedd cyntaf bydd modd cynnal asesiad manwl pellach i sicrhau bod unrhyw newidiadau posibl i'r Rheoliadau yn cael eu hystyried yn gyfannol.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ymhlith y cynigion sydd i'w cynnwys yn yr adolygiad 4 blynedd mae:

- Rheoliad 3 – Egluro mai effliant o dail dofednod yw slyri, i hwyluso cydymffurfiaeth.
- Rheoliadau 12 a 13 – Bydd y gofynion sy'n ymwneud â phryd i daenu gwrtaitth a thaenu ger dŵr wyneb yn gymwys i bob gwrtaitth, nid gwrtaitth nitrogen yn unig.
- Rheoliad 16 – Diffinio ystyr 'corfforir' mewn perthynas â chorffori tail organig yn y ddaear a chynnwys sofl indrawn yn ogystal â phriddoedd moel.
- Rheoliad 21 – Ehangu'r cyfyngiadau ar ôl cyfnodau gwaharddedig i fod yn gyson ar gyfer pob tail organig gyda nitrogen sydd ar gael yn rhwydd iawn.
- Rheoliad 23 – Egluro bod unrhyw ddiferion yn cael eu diffinio fel slyri a phennu bod yn rhaid eu storio, i hwyluso cydymffurfiaeth.
- Rheoliad 24 – Er mwyn darparu cysondeb, dylid storio safleoedd silwair maes a/neu eu hagog neu eu dad-lapio 50 metr i dwll turio, ffynnon neu bydedw ac nid o fewn Parth Gwarchod Tarddiad Dŵr y Ddaear 1. Rhaid i berson cymwys nodi dyluniad ac adeiladwaith y storfa.
- Rheoliad 25 – Rhoddir mwy o eglurder i adlewyrchu bod rhaid storio pob math o slyri i gynorthwyo cydymffurfiaeth. Rhaid i berson cymwys nodi dyluniad ac adeiladwaith y storfa.
- Rheoliad 26 – Amnewid yr eithriad sy'n galluogi seilos a storfeydd slyri a adeiladwyd cyn 199 i barhau i gael eu defnyddio, gyda threfn arolygu diogelwch sy'n ofynnol o fewn amserlenni priodol.
- Rheoliad 27 – Rhoddir mwy o eglurder yn y rheoliadau ar ofynion tomenni mewn caeau i gynorthwyo cydymffurfiaeth, gan gynnwys mewn perthynas â thail dofednod heb sarn.
- Rheoliad 29 – Rhoddir eglurder i adlewyrchu bod angen storfa ddigonol er mwyn bodloni holl ofynion y rheoliadau, i gynnwys tail wedi'i fewnforio.
- Rheoliad 32 - Cynyddu'r cyfnod hysbysu ar gyfer system storio seilo neu slyri newydd, i o leiaf 30 diwrnod cyn i'r gwaith adeiladu ddechrau, gyda gwybodaeth ychwanegol i gael ei darparu ar y manylebau dylunio a chapasiti a'r union leoliad.
- Cynnwys mesurau i amddiffyn priddoedd rhag erydiad yn seiliedig ar Gyflwr Amaethyddol ac Amgylcheddol Da 5 o drawsgydymffurfio.

Mae cynigion eraill sydd, yn fy marn i, yn gofyn am ddatblygiad neu ystyriaeth bellach cyn y gellir gwneud unrhyw asesiad ar eu heffeithlonrwydd. Bydd fy swyddogion yn cysylltu ymhellach gyda chynigwyr i archwilio'r cynigion penodol hyn yn fanylach. Efallai y bydd y cynigion hyn hefyd yn cael eu cynnwys fel rhan o'r adolygiad 4 blynedd, yn dilyn ymgysylltu pellach â chynigwyr.

Mae'r cynigion a fydd yn cael eu harchwilio ymhellach yn cynnwys:

- Rheoliadau 6 i 10 – Cynnwys yr holl wrteithiau o fewn gwaith cynllunio rheoli maetholion a chyfyngiadau cnydau. Caniatáu ceisiadau nitrogen ychwanegol i system ddwys, gylchdroadol sy'n seiliedig ar bori, fesul bob tro y torrir porfa 3 gwaith y flwyddyn.
- Rheoliad 11 - Marcio Parthau Gwarchod Tarddiad Dŵr y Ddaear (SPZ) ar fapiau risg.
- Rheoliadau 13 a 14 – Gwell perthynas rhwng parthau clustogi a ffactorau risg.
- Rheoliad 15 – Lleihau uchder mwya'r gwrrtaith sy'n taenu â thaflwybr, ar gyfer pob gwrrtaith.
- Rheoliadau 18, 19 a 22 – Dewisiadau amgen i'r cyfnodau gwaharddedig ar gyfer gwrrtaith a weithgynhyrchwyd a thail organig.
- Rheoliadau 24 a 25 – Rheolaethau ar storfeydd o dan y ddaear mewn perthynas â'r parth annirlawn.
- Rheoliad 28 – Ystyried pryd na ddylai'r gyfran hylifol o slyri sydd wedi'i wahanu gael ei ddsbarthu fel slyri mwyach, gan ystyried arloesedd technolegol.
- Rheoliadau 36 i 40 – Darparu cofnodion data ar-lein a chynnwys ffosfforws o fewn y gofynion hyn.

Yn olaf, roedd llawer o'r cynigion a gafwyd yn cynnwys argymhellion ar gyfer newidiadau i ganllawiau. Er bod y rhain allan o gwmpas y broses mesurau amgen, mae'r argymhellion hyn hefyd wedi'u hasesu a bydd nifer yn cael eu hystyried ymhellach gyda rhanddeiliaid.

Fel y mae'r Aelodau yn gwybod, mae'r gwaith hwn yn cael ei wneud ar y cyd â Cefin Campbell, aelod dynodedig Plaid Cymru, fel rhan o'r Cytundeb Cydweithio rhwng Llywodraeth Cymru a Phlaid Cymru.

Yn gywir,

Lesley Griffiths AS/MS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd